

کم کم صلاح را بر آن دیدم که از این مآفته جدا بافته و این بارقه بی برق و این منزل شنیع در حدشان و تشرش جسته معارفه
تدارک بنیم و پیش از این طالبان حضور و سینه چاکان غیور و مدعیان صبور را در وادی حدس و تارکی ظن و کوره راههای گمان حیران
و سرگردان بگذارم؛ اگر چه مدت پنج سال با مدعیان مشاجره عارفانه و مناظره هابریان آمد، دلی هیچ گاه این مرادده هابه
مکاشفت نیخامید و جناب منجبره همچنان در پردگی و مستوری بماند؛ اما این پنهان کاری با و کشفش با، خود موضوعی شد برای من
نوبه عبارت دیگر، اصرار و ابرام کاوشگران و جویندگان این مولود بی شناسنامه مرا بر آن داشت تا آستین بالازنم و جمله
معارفه ای علنی برگزار کنم و از این به اصطلاح شنه نظری، پرده برداری نمایم، تا هم طالبان و جویندگان را آیتی باشد و هم آنان
را که در مظان قهمتند، مرهمی.

اما قبل از این کار لازم بود شناسنامه ای برای او تدارک بنیم تا هم زمان با حلول این مقرر کم نظیر؛ به معرفی او بپردازم؛
و این شد که فیکه را بالا کشیدم و منجبره چهار را که هم اینک نظر مبارکشان را مصوع است به منصفه فطوره آوردم؛ و این خود همانا ای
شد برای ارتباط بیشتر با شما.

تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

آخه منجبره، چه صیغی یه دیکه؟

ای تنو تحه، مال کیه دیکه؟

آخه منجفر چه صیغی یه دیکه؟

ای منو بچه، مال کتیه دیکه؟
(شماره سی دی ۱ رویف شعر)

کیتی بود کیته بود غیر خدا	از سه چار سال پیش از ای تو شهر ما
نی پرنی دبال منجفر بودن	دبال دعو او شته و بخر بودن
که ای منجفر چه صیغی یه دیکه	ای تو بچه، مال کتیه دیکه
می گیم هر که تو هستی می که نه	سر کار و مو گدشتن نمکنه
تا ای که جمع شدن آخریا	بلکه بگلی، نوشونی ادش پیا
هر چه کردن همه شو بوجول و بوجول	نشاخت هیش که ای دوتی نوچول
همه هشت بودن که منجفر کجاس	زو زمینه، یا تو دریاس یا هواس
چون دیدن راهی نمنده بر شو	تر گزبایه رفسن همه شو
گزبایه اود از جاش پاپشه	شو هه گفت خوش اودین، بد بناشه
بد بنی آویچی، خیه هیم	از کاری ای منجفر زهر می کشیم
گزبایه، بوکو منجفر کجاس	ا تو قافه یا همی دور و براس؟

تيرنښ خپلې شونتېم همه جا خودش اصلاً نديش اېدا
تو اکر آدس منځنېر بېدي بلکه اې از اې بوا آدس بېدي
خودنو مې رېم آپېش منځر چه پايه چه باماشين، چه باخر

هرکدم قنسه اې از او کفتن همچو تيار بافش و زدن^{۱۵}

کې شو کفت ماشونتېم اې بوا چې لپاغې حس و ناول و ولا^{۱۶}
پې همې چې اتن خودمشته^{۱۷} آبرو بري کي گنذشته
بانو بواش و لشمه^{۱۸} همي اصا اې چوځ کچه راشنې شته^{۱۹}
کت ظلمه که از شمېر سره^{۲۰} آپېش حمله عېب الله و ره^{۲۱}
مې خوره نيمکني خرما و خره^{۲۲} متصل دبال فتنه و شره^{۲۳}
چپ و خرغې بې گنذشت قسي^{۲۴} باد بړدي، عوضې، فاست فيسي^{۲۵}
ادکلي زنده خوشاله گلکه^{۲۶} هيکلش و زر و و باله گلکه^{۲۷}
رک راسي تو همېني جوشنېني غير جوړک داخل خوشنېني^{۲۸}

فڅس هر که تو پر شې بښته، می ده ^{۳۴}
 د ښال شتره هڅه شې خیر نښه
 هانې و مانی حالیش نی اېدا ^{۳۵}
 نف خور یرم باز کښنه کدا ^{۳۶}
 نی چی بد اڅتسه زکی شندی ^{۳۷}
 چی منش نی گکلی کو کندی ^{۳۸}
 خودشه سکه نی پول کرده ^{۳۹}
 فکر و ذکر همه مشغول کرده
 بیس و چار ساعت د ښال بڼه ^{۴۰}
 پیش هر آرونی بښته ماخواد ^{۴۱}
 مال نفست هر جا باشه خوری می پاد
 پلله از اے همه آلاقی ^{۴۲}
 عینو تیار ت تو شهر فرنگ ^{۴۳}
 پوس کلفت مستر مکرده و شک ^{۴۴}
 تود عاکن که اسی راساش ښنم ^{۴۵}
 اگنه سرش با سگت له می کنم ^{۴۶}

کی شو کفت، گکلی مژدنیه ^{۴۷}
 ما شنفتم که فڅس بد زنیه
 اړکش صُب تاپسین فڅس می ریزه ^{۴۸}
 پاچه پرنغند و پلشت و هم ریزه ^{۴۹}
 سر اندک چی تیار ت در می یاره ^{۵۰}
 توشخ هر که رسید شاخ می ذاره
 ای بخود نی پسرش آلدنکه ^{۵۱}
 باعث فتنه و شته و مننه

مِشَبْ که ضیفَه با دُنْدَنی پُشَنش ^{۵۲} شیر اعراضی گُذشته دُهنش
 اَجَلوش غُرفلادی رَپَه زده ^{۵۳} نی دَنه شیر به موش نداده
 گامی شَه کُفته کُپی، گامی کُفته بُوفو ^{۵۴} گامی شَه کُفته گُکلی هُکُورموفو ^{۵۵}
 زده شِیوش اَغاموش گاهی اَدیش ^{۵۸} ای بی عُرْضیه هُشش کرده خُدیش ^{۵۹}
 اَجَلو هر که شَه کُفته بَکُته ^{۶۰} چرا گُلت تَزه یا غرق پُته ^{۶۱}
 مَاشَنفَتیم که دُوش فخر اَزده ^{۶۲} بَس بُواشش نَزول صِدل خورده
 کُشُوش طیفَه دون اِذْبارین ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} اِسم اِسم هم هَمه نی شومی دارن ^{۶۷}
 غیر بعضی وخت که ضیفَه کُفته ^{۶۸} نمی شَه تا کُنی هَسَرنی ضیفَه
 هَمی فورے می زنه اَبَتوش ^{۶۹} می که اَصلامی شَه چارنی زبوش؟
 زبوش عینو خارِ مدنی ^{۷۰} نی چی بد پُوزِ دوشه هَم زنی ^{۷۱}
 هَمه جاشش قَناس و ماحول و لا ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} که خدا کند اَخو آدم نیا ^{۷۵}
 اَکَه چَنشش بیارم بَس که جَرم ^{۷۶} صد تا تَخْشُوری هَمی جاش می زَنم

میگو گفت چی کنو تا چی کنم ^{۷۷} بذا تا قَهَبَه بیکَشش تَه کَم

ای بچاره بَخْشِ^{۷۷} بِمِی چیه
 روز اول که ما خواش^{۷۸} بِمِی بُش
 فکر می کردیم که محاله بذاره
 همی طو بود تا که شد بُنْجِی بلند^{۷۹}
 اُترِ دَکتر هند ^{۸۱} رفته
 نَزِکای چاشت تو دلم بَرَق می کشه^{۸۲}
 اوسر د از چاک^{۸۵} چِلْم می ریزه
 شَظامِی^{۸۷} بی جا شده آژک خالی^{۸۸}
 تا ای ته توش نشده کز می وریس^{۹۱}
 گُز بابه!، چَقدَر ضَیْفَه خُله^{۹۲}
 بیمه که دار و دواش در اگره^{۹۵}
 نه کسی فهمیده ای ضَیْفَه چه
 نه دواش عطاری داشت نه بقالی
 تو دواخونه که رنمش پریده
 بر می کرده خونشو دَس خالی^{۹۷}
 مثلی که سَنگی اَدادش ریده

تو خودت اون جا بودی دیدی چه شد
آخه اِی نفره میرضنا دیکه چن
اگنه فده سر بیمه می شد
ای نمونه دل دیننا دیکه چن
بختره اِی زنا، خدا دده
سرشوم تو، دم صوب، مرک بده

یکی گفت اِی بی شوخی رانه دده؟
ا تو خو کله با هم جر کردن
که خدا تا زکیا خوشش اوده؟
ای قدر خدا بدشش شتر اوده
همی الاته بوذین شه فلک
که اِی بدخت درونکوی گلک
همه چی نی سزه گفته ا خدا
قصه کو بزه گفته ا خدا
نخف کو چوک ما هر گلی نی
که بله ولایت ما اذ گلی نی
از کنا زردن سرنون گفته
قصه دوا و درمون گفته
از مسافرا و رودای پدوم
از ماشین گفته و بازی حموم
ای قدر که ما حسابش ندیم
ا خدا گفته ما کارخونه دریم
کارخونی میگو و ماهی و مرغ
کارخونی انجیر و آوالمور و یخ

کارخونی صابون و آید و شامو	کارخونی عنکالی و زیلو و پتو
کارخونی نون و آتش و ماکارنی	کارخونی کیسه حمام و کُنی
از ای نفره دویزار تا بیش داریم	با همه بی اینکا بازیم در بدیم
صابوناتی همسه کارخونه دَرَن	که کلند همسه ش زمین زدن
دسه جمعی که تفت کاضا بکنن	همی صوب تا قی کلندش می زنن
کارخونه تو صابونات خرج نذره	خرج او کلندیه هر که دَره

همه جا ملائکا پرسه زدن	تازه فهمیدن ای طوجی نذرن
شیطونم گفت ای کار، کار من	ای ولایت همسه آثار من
ا خدا گفت می دوغم بدنه ^{۱۰۹}	صابونات مقاسمه نی چاکرته ^{۱۱۰}
فهمید اگر که بی او و نون هس	مالی که مقاسمه نی شیطون هس
شیطون از ترس شده بود انکار موش	ذات باری نفی انداخت تو روش
کز دژ من می ری شرک می سازی ^{۱۱۱}	جون جونت بکنن حشه بازی ^{۱۱۲}
بعد تصمیم گرفتن ایثون	که ای شر و بشه مثل تحرون

شد مقرر برمو کار بکش
 اَهَمَّ نِی کارا حسابی برسن
 برمو چگاه برنن نی زرکی^{۱۱۳}
 اُکالیپتوس مو بدن جی سُرکی
 بَلَنگِ آنجسیرامو اصلاً نریزه^{۱۱۴}
 چسب قطری مو بدن جی بی نی نزه^{۱۱۵}
 بایه مپی و خیکار شور مو بدن^{۱۱۶}
 مختصر سچون و همچین بکنن
 زندگیو همسه برقی بکنن
 اَننی مَخْبَرِ خیر ندیده
 قول نی قبا و چارغیش می ده^{۱۱۷}
 تنه می مخبر از زور خوشی
 پرید از خو با صد بے بد نباشی
 باقی شَم و اردی چه دنگب در آرد^{۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰}
 صد کرد و سر که تو خُو ضیفه نرد
 بای ای که ضیفه اُتو خُو دیده بود^{۱۲۱}
 اچھی او تو پوشش دُویده بود^{۱۲۲}
 اکنه چلو سکی بود انکار دود^{۱۲۳}
 بَنگور او نی پیشش پهلون بود^{۱۲۴ ۱۲۵}
 مختصر کشف و کرامات دَره
 از ای شطخ و از ای طامات دَره
 تو دعا کن که چشیم نفتسه آزش
 اکنه پوک می کنم جنت چشش^{۱۲۶}
 کی گفت نش اگر بد کرده
 اما مَخْبَرِ خودش هَف مرده
 شونش ای پهنی هَس و کاریه
 جوونی با نمک و تیاریه^{۱۲۷}

تَاجِرِ کُزْکُتِ وِکِیَرِ وِبی فِی زِه	از هَکَمَی خُجَالِ او زَرِ می رِزِه ^{۱۲۹}
دو تَپَاش مَاشِ اَنده اَنکارِ نِشَوَنَه	از زَمینِ رَاهِ کِه می رَه بَاجِ می سَوَنَه
قَد و بَلا شِ نَنَه، اَلْحَقِ نَمُونَه	کُو دُشَن چِشِش و اِبروشِ نِشَوَنَه
بِی نَظَرِ نَکَاشِ نِی شَه کُنِی	چِه کَلَم، اَلَا خُودِستِ اُشِ بِیَنِی

کِی شَوِ قَاصَه زَن اِندَنَش	نَقْلِ می کَرْد و مَظْمِ شَدَنَش
کِه اِی بِبَختِ پَس از دُوزِه سَال	کِه کَرَفْتِ دِیَلَم و شَد اَهْلِ کَال
کَلِی وَخِشْتِ و لَو تَمُو بُوْد او سَالَا	هَابِلَه هَکَمَ شِ کَمَنِ نَخَایِ حَالَا
اِی قِیَسَمِ غُورَه سَخْلُو کِیْدَه ^{۱۳۰}	حِیو وِی عَمْرِی اَغْزَبَتِ سَوِیْدَه ^{۱۳۲}
دِکَمَنِشِ دُورِ مَاسِ و کَلَتِ وَبَنَه	کَلکَه بَا قَاذَه پِشْمِشِ رُوشَنَه ^{۱۳۴}
مِثَلِی کِه دِخْتِ حَقُوقِ کِیرِ شَدَه بُوْد	کُشِ از یَخَنِی کَلَمِ سِیرِ شَدَه بُوْد ^{۱۳۵}
دِقْتِ قُومَاشِ فَرَسِیدِ طَلَبُونِ ^{۱۳۶}	مَاخَوَاسَنِ پَرِشِ پِشَنِ از او نُورِ بُونِ
دِر بَرِخُونِی زَدَن، اُشِشِ نَخَوَاسَنِ	دِخْتَرِ هِجِ کِدا کُفَنِشِ نَدَا دَن
اَوَلِشِ نِشِ دِر جُهوُشِشِ مَاخَوَاسَنِ ^{۱۳۷}	اَخِرِشِشِ اَمَانَا، رَاضِی شَدَنِ ^{۱۳۸}

بات کال میتال و صد آشت، شما ^{۱۳۹}	زن گرفتے، آگنہ حالا حالا
عذب اُغلیٰ ہنوپیش پنی می کرد ^{۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲}	تو کو چا کارا بے بی معنی می کرد
ہمہ شغل ادایرش جاگنشت	رو مقدمات عالم پاکنشت
از پشت کایرش ہمہ بی شرالہ ^{۱۴۳}	او سراندر پامہش لطفہ ^{۱۴۴}
پیش ہر بولداری سرخم می کنہ ^{۱۴۵}	غیبت عالم و آدم می کنہ
نور ت بَشہ خدا عین کرہ ^{۱۴۶}	ہمچو صیقا و قیستی نذرہ
صرف از ہر کہ دلش خواہ می کشہ	اگرہ پاش بفتہ مواز ماس می کشہ
کپ می شہ رو مال مفت ہر جا باشہ ^{۱۴۷}	ہر جا بو مفتی بیاد اون جا جا شہ
اعتسائی نذرہ او بہ فلک	افقیہہ دنبال ہر دوز و گلک
ہیچ کارشش رو آدما نیں گلک	بش کہ ہوشش جانیں گلک
بلا زنبٹ بی شعور کمرہ ^{۱۴۸}	مشکی کہ ما خلق... ش اجرہ ^{۱۴۹}

کی شو گفت: چہ می کین ہی کاریہ ^{۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲}	شندہ رندنی پکل اذباریہ
دیندے احوال زکئی کہ کمو ^{۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵}	نی چی رحم خود کمر دے کہ کمو ^{۱۵۶}

١٥٨ يا تړول پولي ، ده پول مي خوره ١٦٠ هيكاشن مردكه انكار كلوكه اگه نختيش ميني هول مي كني ١٦٣ كفرا ت از سره وگلش مي ريزه ١٦٤ هر كه صوب نكاش كنه فخر مي ياره ١٦٦ نو چول پنه مردنه زكاتي ١٦٨ مهر و بسم ... مي كن معاده ١٧٢ شو و روزلف مي شت تو كپرا ١٧٤ اگنه پوك مي كنم جخت چيش هر بي بته ني بزنه اين جا منم	١٥٧ يا كه داغيش تشه كوش مي بزه ١٥٩ ني دماغي دزه كه عسين فوكه ١٦١ مشت رختي برش مين كني ١٦٢ ميس و چار ساعته فكنش آويزه ریش و شمش گلکه عين خاره ني چي كشي بي سر انجوم لاتي ١٦٧ لات فكنش فخنه انكار باده ١٦٩ گلگي چلن بېسدي ممر ١٧١ تودعا كن كه چيش نفته ازش هنو صابنات بي صابنيس كه برم
--	---

نکنين والله ابي زونيس که مي کين اي همه غيبت مردم نکنين سرش توشه کتاي همشه	يکي شو جرشد و گفت يالله پاشين بخشتره راه خودو تو کم نکنين مخبر جيو وکلي انکا يسه
--	---

می کنه صوب تا پین صد تا قون ^{۱۷۶}	محض بش و کم بچاش، بی زبون ^{۱۷۵}
نه جلکېر هس و نه بش گلده ^{۱۷۹}	آدم قسبر اغی هس و جلده ^{۱۷۷}
تالا هر جا پاکد شته خواش ^{۱۸۱}	هر جا اسش بیاری می فاشش ^{۱۷۸}
هم با اخلاقس و هم دل رحم ^{۱۸۳}	کار و بارش کونک و منیش جته ^{۱۸۲}
او دا خل دزه خوځ در سر خوځ ^{۱۸۵}	ادماغش نی یاد یخنی و دوغ ^{۱۸۴}
جودنی سر به زیر و با شرمیه ^{۱۸۷}	چی بوکو بختد و شوخ و گرمیه ^{۱۸۶}
بی زبون بارش ابار خوده ^{۱۸۸}	متصل سرش اکار خوده ^{۱۸۷}
با بوواش مایه سیب و کارده ^{۱۸۸}	صب تا شوم و نبال نین آرده
ای همه غیبت مردم کنین	ای قدر بختون مردم ترنین

و شش از پول و پلا خیده کوکه ^{۱۸۹}	یکی شوکت همونیس که بادوکه؟ ^{۱۸۹}
کای بی کای چاروا و کو سفندی غره؟ ^{۱۹۱}	همونیس که بعضی وخت دور بره ^{۱۹۰}
اکه پاشش بنه نزد لم می خوره؟ ^{۱۹۴}	همو کم کت کو تو نیس که غره ^{۱۹۲}
اوه که تاجر بھر هس و لیس ^{۱۹۶}	نه کاکا دنگ در آردی او خو نیس ^{۱۹۴}

نوک دریا هوس ماھی می کرد ^{۲۱۱} فکر ای صد تاش نی شاهی می کرد
 که اکه او توی دریا نباشد هر چه ماهی تو تور من جاشد
 نی کرور ماھی بی رحمت می گیرم دس پر با ماهی کا تونه می رم
 اما صد حیف که او مزاحمه ^{۲۱۲} دوسی ماھی و او چه قایمه ^{۲۱۳}
 ماھی ریزی هم که بی حرفا شفت [✽] رفت و با هفت هشت تا ماھی دیکه گفت
 او هفت هشت تام ابدان همیدن همه از حرفا مردوخندیدن
 که همه نی چی ما دیدیم عنکیر از او ^{۲۱۴} راس می کن دینه کبری هفتاد رو
 یکی نیس بکه ای دینه نی بلچه ^{۲۱۵} آخه پیرمزد نه او دیکه چه
 همی طوری که با هم کپ می زدن نی سه چار تا پیره ماھی او مدن
 نی نگا نه کردن هم زوبنا ^{۲۱۶} یعنی که مام نمی فهمیم اصنا
 اما راسیش همه شو فکر می شدن همه رفتن خبر شاشو بدن
 شاه ماھی که هم که نی چی می دونس سری جیند و بفسر مود: دوس ^{۲۱۷}
 او مدین این جا بفسرین او چه ^{۲۱۸} مسکه که اروز بکن آفتو چه
 ماھی و او دیکه از هم بوانیس جی بی او، ماھی برای دوانیس

چٹا تو شما تو او واز کر دین زندگی تو با او آغ کا ز کر دین
 غیر او دور و بر خود ندیدین چہ چہ وراس چہ بالا و چہ پائین
 تا تو او غرق ہمیں مہکن نیست بو تو نین اصبا فہم کسین او چیت
 الا تو تو تور ہمون ماہیگیر گیر ہفتین و بو مونین اسیر
 وختی از این جا آنکے رفتین معنی او رو ششنا می فہمین
 ہابلہ، وختے آدم غرق کارہ خبر از خوب و بد کار نذرہ
 من ایسانی ای متلو کشیدم اکہ چہ ای تہو رسیدم:
 کہ خدی خواستہ نی وخت مکنتہ^{۲۱۹} اتو بند ہفت تیر اتو بخورہ^{۲۲۰}
 اجلو من چہ غریب و چہ نئم با کسی خورہ و بردہ نے نذر م
 ای کار و نی کار بار یکسہ جان قصہ فیل ہنس و تار یکسہ جان^{۲۲۱}
 ہر کسے کہ طالب درد و سرہ عاشق زیارت منجھرہ...
 بیشینہ فکر بگنہ نی ساقی^{۲۲۲} مکنتہ بیشتر از اسے بد ذاتی...
 می وینہ تا منجھنہ نی وجہ آب در کوزہ و خود تشنہ بہ
 منجھنہ الگوے کردار بدہ منجھنہ شاخص و معیارہ، ددہ

ہر کدم علامت کار بدی است	ہر یک از حرفا و ن فی عددی است
مالِ آدماںے دورگت و گلکے	۲۲۳ مِم، او از کلمے مُفَعَّتے
۲۲۴ مالِ نادونی بد قارت ساریے	»نون« مخبر، ندونم کاریے
۲۲۶ کہ ہمہ ش غیبت بُھستون می ہرے	»ج« جروکت کج آبرو برے
۲۲۷ کہ ماخواد جلو باش مشِ دُبر	»ف« فنی فات فیسی ہس و نثر
باہسہ نی آدما ذاتاً لچ ہن	»ر« رنی، رذہ خونی کہ کج ہن

بختہ گلی خودش قاضی کُنہ	ہر کسی ماخواد خودش راضی کُنہ
اکہ خود خواہی و عینِ دُبری ...	ہابلہ، اگر کج و اہلِ جبری ...
اکہ اہلِ گلکے و مُفَعَّتی ...	اگر نادون و دورگت و گلکی ...
غیر جورک داخلِ خونتِ نی ...	رک راسی تو ہمہ نی جونتِ نی ...
آبرو بری کسے نمی گذاری ...	متصل غیبت بُھستون می ہری ...
دیکہ شک کن، خودت منجری	ترسی از حسابِ محشر نداری ...
منجری مشِ من و تو بشہ	منجری جان خوشخ و ذم ندہ

وختی مخبر تونیش مینی تنی مخبرم شکی نی
اکه نی وختی تو کوچش نینی شوم که برستی، تو خوش می نی

^{۲۲۹}
والسلام، عالم و الله و قوم

^{۲۳۱}
وعدده ما و شما، زرده شوم

بهمین ۷۲ استبان

آخه منجر چه صیغه‌ی یدیکه؟... واژه‌نامه... واما بعد...

- ۱- پی پری: عده‌ای - بعضی (y3y*po:ei)
۲- جر: دعوا (j3r)
۳- چه صیغه‌ی: از چه بابی است - از کدام بحث بمحوال است
۴- می‌کیم: می‌گوییم (s3re*ka:rumu*gozshtan)
۵- سرکار و موکد نشن: مارا پی حمت مشغول کرده‌اند. (a:kheriya)
۶- آخریا: این اواخر (beLgei)
۷- بگی: نشانه‌ای - آدرسی (3d3s*biya)
۸- اؤس بیا: به دست آید. (sujuL o vojuL)
۹- سوچول و وچول: جستجو - کنکاش (n3v3chuL)
۱۰- نوچول: بدقیافه (h3sh)
۱۱- هیش: حیران
۱۲- تر: سراغ (shuw3*goft)
۱۳- شو هه گفنت: به آنجا گفنت
- ۱۴- آویجی: هم‌شیره (t3yya :r)
۱۵- تیار: دقیقاً - کامل (Lopa:ghi)
۱۶- لپاغی: مرضی است که بر اثر آن پوست صورت
کو سفید نزدیک بناکوش ورم می‌کند و کسی که کوزه‌هایش
خیلی برجسته‌دستورم است لپاغی گویند. (pi:3mei*chi*3*t3n e*khod*moshta)
۱۷- پی‌همی چی اتن خودمشته: خودش را برای هرگونه
کار خلاف و بدنامی ناشی از آن آماده کرده است. (doL3shm3)
۱۸- دولشمه: درگیر - در نزاع (3ssa*i*chu:ghe*k3j3*ra:s*n3mish3)
۱۹- اصا امی چوغ کجه راس نمی‌شه: اصلاً این بد
جنس اصلاح پذیر نیست. (kote*zoLm)
۲۰- کنت ظلم: معدن و نشاء ظلم و ستم (3*pishosh*h3:rm3L3*eiboLLa*d3r3)
۲۱- ایش حرمه عیب... در... در برابر ظلم او حرمه
تسلیم است.

(kh3rr3)

۲۲- خرہ: تھالہ خٹاش و کجھ کپس از روغن گیری گیری

(tu*perosh*beft3)

یک میلی مترو بہ رنگ قرمز است.

۳۴- توپرش بفتہ: با او بر خورد کند۔ اورا بسیند.

(ha:niy o ma:ni)

۳۵- ٹانی ومانی: بدو خوب۔ کم و زیاد۔ رشت و زیبا

(y3r3m*baz)

۳۶- یرم باز: زن بارہ قمرساق

(b3d*3:t3r)

۳۷- بدہتر: بد خورد۔ بد اخلاق

(zokk3)

۳۸- زکہ: لہجہ از۔ یک دندہ

(chi*menosh*ni)

۳۹- چی نش نی: چیز بی کیفیت

(gou*gondi)

۴۰- گو کندی: کا و نفیم۔ بی شعور

(khodosh3*sekka ye*yay*puL*k3rd3)

۴۱- خودش کہ بی بول کردہ: خودش را خوار و خفیف

کرده است.

۴۲- نر: لوس۔ از خود راضی

(aruf3)

۴۳- آرو فہ: آشغال۔ ہر چیز بہ درد بخور

(yeLL3L3)

۴۴- یلکہ: واسیت۔ واویلا

(tlyart)

۴۵- تیارت: تاتر

۲۳- متصل: دائما

(fetnou*sh3rr3)

۲۴- فتنہ و شرہ: فتنہ و شر است.

(ch3p o chorgh3)

۲۵- چپ و چرخہ: بد قیافہ

(ghoposi)

۲۶- قسی: متکبر

۲۷- باد بردہ: متکبر۔ خود خواہ

(fa:t o fisi)

۲۸- فات و فسی: متکبر۔ خود خواہ

(3dk3Li)

۲۹- ادکلی: بیودہ۔ الکی

۳۰- زندہ خوشالہ: از زندہ بودن خود خوشحال است

(k3Lek3)

۳۱- کلکہ: جوانمٹ

۳۲- وزر و وبال: مایہ درد سر

(jur3k)

۳۳- جورک: یک نوع میکو معروف بہ خاکشی کہ در آبجا

را کہ بہ صورت کلنی زندگی می کند و طول بدنش بہ اندازہ

۴۶- مسقره: مسخره

کفن شکل دارد، اطلاق می شود.
(sh3yv3)

۴۷- مُردنی: ضعیف- لاغر

۵۷- شیوه: شوه- نکایت- کله

۴۸- صب: صبح

۵۸- شیوه زدن: نکایت کردن
(khodeish)

(pach3*pergh3nd)

۴۹- پاچه پرغند: لاابالی- نامرتب

۵۹- خدیش: انصافاً
(boko3)

۵۰- هم ریز: بهم ریخته

۶۰- بکته: کوتاهه قد- کلفت و قد کوتاه
(hor)

۵۱- الدنک: مسخره- بکردار

۶۱- هر: نخت- بی هو

(gh3rgh e pot3)

۵۲- اعراضی: حاصل ترس و اضطراب

۶۲- غرق ته: پراز مو است
(f3khr*ord3)

(ghorfuLadi)

۵۳- غرغولادی: نخت مادر زاد

۶۳- فخرارده: فقیر شده است
(geshtoshu)

۵۴- کپی: کسی که گونه هایش بزرگ باشد.

۶۴- گشتو: همه آنها
(teif3dun)۵۵- بوفو: خنث- نفهم
(hukormufu)

۶۵- طیفه دون: طایفه- قبیله

۵۶- هوکور موفو بکسی که چهره اش با همایکت است-

۶۶- اذبار: بد

۶۷- اسم اسم هم گذاشتن: یکدیگر را با القاب و

کسی که چشمانی تنگ و ناسالم دارد کسی که تنفس از راه بینی

صفات بد و زشت صدازدن
(ta:*koni)

برای شکل است و هنگام حرف زدن بعضی حروف را

۶۸- تاکنی: هماهنگ شوی- بسازی- ارتباط برقرار کنی

درست تلفظ نمی کند و بیشترین واژه کسی که در چهره چشم و

(miz3n3*3*bo:tunosh)

۶۹- می زنه ابهتوش به شدت ناراحت می شود- محرت

(3*lor e)

۸۱- اثر به سراغ

(riz o pei)

۸۲- ریزو پی: پشت سرهم- بدون وقفه

(borgh*)

۸۳- برق می کشه: آتش می گیرد.

(v3khtl*fu:k3*)

۸۴- وختی فوکه می کشم: وقتی هوای بازدم را به شدت

از راه بینی خارج می کنم.

(ch3k o chi:Lom)

۸۵- چاک چویم: دهانم

(biniz3)

۸۶- بی نی زه: صمغ دخت بنه

(sh3gh3Lam)

۸۷- شغلام: دندانهای آسیام

(arg)

۸۸- آرک: لثه

۸۹- آرک خالی: فکته لثه

۹۰- گوشت مالی: گوشت کوسفند

(t3: tush)

۹۱- ته توش: دنباله اش- تته اش- باقیمانده اش

(kermi o ri:s)

۹۲- کرمی ویرس: فاسد و شکسته و خرد

۹۳- علمی: مصنوعی

۷۰- مدنی: لیسو شیرین

۷۱- بدپوز: بد دهن- فحاش

۷۲- دوشهرهم زن: منافق

۷۳- قناس: اریب- کج- ناراست

۷۴- ناحول ولا: کج و ناراست

۷۵- ا خو آدم نیا: به خواب آدم نیاید.

(n3khshuri)

۷۶- بنخوری: سیلی

(b3kh3Losh)

۷۷- بنخلش: بخیاش

(dimn3)

۷۸- دیمنه: دیوانه

(bong)

۷۹- بگت: بانگ- صدا- فریاد

(oftid e k3nd)

۸۰- ا فیتد کند: طوری زمین خورد که دست و پایش در

هم پیچید و برخاستن برایش مشکل و ناممکن شد.

۹۴- پاشنه‌شل: زود باور - مطیع

۹۵- دراکره: دراحتمال است

۹۶- کلب: دندان

۹۷- سرگی: سرکین الاغ (دود سرکین همانند

اکالتوس خاصیت میکروب‌کشی دارد.)

(d3L o dimn3)

۹۸- دل و دیمنه: دیوانه

(bekht3r3)

۹۹- بختره: بهتر است

۱۰۰- خوش اوده: به‌خواست آمده

(sh3z)

۱۰۱- شمر: از او

(bev3ndin)

۱۰۲- بوندین: بنید

(ku:*b3r3)

۱۰۳- کوه بره: یکی از باغهای بسیار مرتفع جنوبی استهبان

(h3rg3Li)

۱۰۴- هرکلی: بی‌حساب و کتاب

(ru:da:ye*p3du:m)

۱۰۵- رودامی پدوم: روده‌هایی که بر اثر عاملی از هضم

و جذب غذا عاجز مانده و غذا در آنجا به‌کندی حرکت می‌کند

۱۰۶- پدوم: با حرکت کند

۱۰۷- کلند: کلنگ

(tagghi)

۱۰۸- ماتی: با صدای تق

(midu:n3m*badot3)

۱۰۹- می دو نیم بدته: می دانم بدت می‌آید.

(mogha:sem3)

۱۱۰- مقاسمه: سهم قیمت

۱۱۱- کزدن می‌ری شحرک می‌سازی: که بدون

اطلاع من به ساختن شحرک مبادرت می‌کنی؟

(jun e ju: not*bokon3n)

۱۱۲- جون جونت بکنن: هر اندازه به‌توا احترام گذارند

و خدمت کنند...

(Lei*z3rgi)

۱۱۳- لی زرگی: دره‌ای در کوه‌های جنوبی استهبان

۱۱۴- بکٹ: برگ

۱۱۵- جی: جای

(Lu:r)

۱۱۶- لور: یکی از خوراکی‌های محلی که ماده اولیه آن گشت‌تر

همراه با ادویه و مواد مطردیگر است.

- ۱۱۷- چارغند: روسری
(kurg)
- ۱۱۸- باقی شتم: بقیه اش هم
(khenjaL)
- ۱۱۹- واردی: مطلع هستی- آگاهی داری
(y3tim*ghu:r3)
- ۱۲۰- دمنگ درآرد: مسخرگی از خود نشان داد.
(eghgh3chi)
- ۱۲۱- اچچی: اندکی
(eghgh3chi*ou*tu*pusosh*douwid3*bud)
- ۱۲۲- اچچی او تو پوش دویده بود: کمی چاق تر
(p3shmosh*rush3n3)
- ۱۲۳- چلو سگ: هیزمی که سوخته و قبل از خاکستر شدن خاموش کرده باشند.
(chuLusk)
- ۱۲۴- بنتور: شغال
(b3ntur e ouwi)
- ۱۲۵- بنتور اوی: شغالی که بیشتر در مناطقی که آب فراوان است زندگی می کند.
- ۱۲۶- پوک می کنم: بیرون می آورم- خالی می کنم
- ۱۲۷- تیآر: ورزیده و سالم و زیبا و قوی
- ۱۲۸- کورگ: کرک
(s3khLou*kashid3)
- ۱۲۹- خجال: پنجه
(s)
- ۱۳۰- قیم غوره: قیمی که از کوچکی قیم شده باشد.
- ۱۳۱- سخلو کشیده: سختی و مرامت دیده
- ۱۳۲- سوویده: دو مذکی کرده- گذران کرده
(bagha:d3)
- ۱۳۳- باقاده: دست و حسابی- کاملاً
- ۱۳۴- شمش روشن: از سلامت کامل برخوردار است.
- ۱۳۵- یخنن کلم: آب گوشت کلم
- ۱۳۶- طلبون: خواستگاری
- ۱۳۷- نیس درجهون: کنایه از کسی که زیبایی و جاهت او در جهان مانند نداشته باشد.
- ۱۳۸- مانسا: ماه نسا (کنایه از زنی چاق و زشت و بد قیافه)
(ba*tiLaL mitaL)
- ۱۳۹- بایتال میتال: باجه و گلک- زرنگی

(3z3b oghLi)

۱۴۰- عذب اوغلی: پرسی عذب (بی زن)

۱۴۱- هَنو: هنوز

۱۴۲- چش پهنی: چشم پرانی

(3*L3i3)

۱۴۳- الهه: در تلاطم است

۱۴۴- ملعنت: حقه بازی و خلافتکاری

(bow3rot*besh3)

۱۴۵- بورت بشه: باد رکن

۱۴۶- صین کره: در تمام کره زمین

(kop*)

۱۴۷- کپ میسه: تصاحب می کند

۱۴۸- بلا نریت: بلا نیت - به دور از شما

۱۴۹- ما خلق... بش: اصطلاحاً یعنی عقل و شعور او -

مخاو

(shend3*rend3)

۱۵۰- شذه رنده: فردی بالباس نامرتب و پاره

۱۵۱- پکل: کیف

۱۵۲- اذبار: ادبار - کیف - نامرتب

(derid3)

۱۵۳- دریده: بی حیا

(3:v3L)

۱۵۴- احول: احمق

(zok3)

۱۵۵- زکه: لجباز

۱۵۶- رحم خود نکرده: حتی به خودش هم رحم نکرده است

(da:ghi:sh3*t3sh3)

۱۵۷- داغیش تشه: مترصد فرب دادن مردم است

۱۵۸- تزل پولی ده پول: ربا خاری با سود

ده برابر سرمایه

۱۵۹- فوک: سوت

(kuLuk)

۱۶۰- کولوک: ظرف سفالی بشیه خمره در ابعاد مختلف

(goni)

۱۶۱- گنی: گونی

(fengosh*aviz3)

۱۶۲- فکش آویزه: آب از دماغش سرازیر است

(k3f3ra:t)

۱۶۳- کفرات: زشتی - پلیدی

(f3khr*miyar3)

۱۶۴- فخرمی یاره: فقیر و گرفتاری شود.

(p3L3*mord3)

۱۶۵- پله مرده: نیم مرده - ضعیف و میرض

(z3kati)

۱۶۶- زکاتی: بدقیافه و فقیر

(feng*fengi)

۱۶۷- گنگت فنجی: کسی که هنگام حرف زدن حرف

و ماغی را نتواند به خوبی تلفظ کند.

(mo:r o besmeLLa)

۱۶۸- مھر لسم...: وقتی بخواهند از شرجین در آلودگی باشند،

این عبارت را به کاری برند.

۱۶۹- چلین: مفت خور و بی حرمت

۱۷۰- لبدی: کسی که لباس تن پاره و نامناسب و

انگشت نداشت.

(Lebdi*m3m3ra)

۱۷۱- لبدی ممر: فردی بوده با خصوصیات لبدی

۱۷۲- لف می شه: برای امرار معاش طفیلی می شود.

(k3p3ra)

۱۷۳- کپرا: کپرها (الوگت هائی که بعنوان سایبان

از سنگ و چوب در میان می سازند.)

۱۷۴- منم بنم زدن- ادا کردن- خودی نشان دادن

(m3hze*b3shn o kom e b3chchash)

۱۷۵- محض بشن و کم بچاش: به خاطر سرو وضع و لباس

و غذای فرزندانش

(gh3Lu:n)

۱۷۶- قلون: بیکاری

۱۷۷- قبراغ: زرنگت و سالم

(j3Ld3)

۱۷۸- جلد ه: زرنگت است

(joLombor)

۱۷۹- چلبر: بی برنامه- درس ناخوانده

(b3sh*g3Ld3:)

۱۸۰- بش گلد ه: بی فرهنگت

(ta:La)

۱۸۱- تالا: آحالا

(kar o ba:rosh*kuk o m3:nish*j3:m3)

۱۸۲- کار و بارش کوک و معنیش جگمه: وضع مالش

خوب و همه زندگیش با برنامه است.

۱۸۳- دل رحم: مهربان

۱۸۴- ادا معش نمی یاد...: اعتنائی ندارد به...

(chugh*d3r*s3r e chu:gh)

۱۸۵- چوخ در سپر خوغ: مدام- تکر- همیشه

(s3rosh*3*ka:r e khodosh3)

۱۸۶- سرش اکار خود شه: به کار خودش مشغول است

(ba:rosh*3*bar:r e khodosh3)

۱۸۷- بارش ابار خود شه: مزاحم کسی نیست

۲۰۲- بد اغز: بد اخلاق (chouLei'y3)	(ma.yen3) ۱۸۸- ماینه: عیناً- مثل (baduk3)
۲۰۳- چوکی یه: دست و پایش بر اثر کتفه فلج شده است (kouk3'ti)	۱۸۹- بادوک: متعجب است (dour e b3r3)
۲۰۴- کوکه ای: سرفزای (isa:ti)	۱۹۰- دُور بَره: به دنبال خرید بر (میوه انجیر) است
۲۰۵- ایسانی: هم اکنون (ju:gh3n)	۱۹۱- چاروا: الاغ (kom*gott e kutou)
۲۰۶- جوغن: هادن بخی	۱۹۲- کم گت کوتو: ششم بزرگ و کوتاه قد
۲۰۷- بهرین: بساید (mehkein)	۱۹۳- غر: متلاطم
۲۰۸- مخین: می خواهید	(uw3) ۱۹۴- اوهمه...: اوهست ...
۲۰۹- اُش: اورا	(beLh3r) ۱۹۵- بلهر: کیا حی علفی و پایا که به مصرف خوراک دام می رسد.
۲۱۰- قیل: قهه- داستان	۱۹۶- لیس: کیا حی علفی و پایا که به مصرف خوراک انسانی رسد. (L3ghgh)
۲۱۱- سوک: کنار- حاشیه	۱۹۷- لق: بی حس-ست (La:jun)
۲۱۲- دوسی: دوستی	۱۹۸- لاجون: ضعیف (s3k3L)
۲۱۳- قایمه: محکم است	۱۹۹- کل: استخوان (ouLei y3)
۲۱۴- دیمه کرسی: دیوانگی (peLech3)	۲۰۰- اولیه: آبله روهست (do*kar3)
۲۱۵- پلچ: پر حوصله	۲۰۱- دوکاره: میان سال

(dobor)
۲۲۷- دُور: بُزُر، (معمولاً بُزُر درشت اندام و مست)

(r3dd3*khun)
۲۲۸- رَدّه خون: اهل غیبت و بدگویی

۲۲۹- والسلام عالم و لند و قوم: والسلام و نامه تمام

۲۳۰- زرده شوم: سنگ غروب

(zoub3ssa:)
۲۱۶- زو بسا: زبان بسته ها

۲۱۷- دُرس: درست

۲۱۸- سوا: جدا

(khodei*n3khass3)

۲۱۹- خدی نخواسه: خدا نخواسته

(3*tu*b3nd e h3ftira:tu)

۲۲۰- اتوبند هف تیر اتوبخوره: به بند هفت تیر یاتان

اصابت کند، اصطلاحاً یعنی بی جهت شمارا عصبانی کند

۲۲۱- قصه فیل هسن و تارکیه جان: همانند داستان

معروف فیل و تارکی شوی مولانا است

(y3y*sa:ti)

۲۲۲- بی ساقی: یک ساعتی

(k3Lemei)

۲۲۳- کلّی: بکله

(ghar*ghari)

۲۲۴- قارقاری: افرادی که دائماً بی جهت

فریادشان بلند است و ایرادی گیرند- ایرادگیر

(j3ru:k)

۲۲۵- جروک: عصبانی- فتنه انگیز

(mih3r3)

۲۲۶- می بره: آسای می کند، اصطلاحاً یعنی بخوار می کند